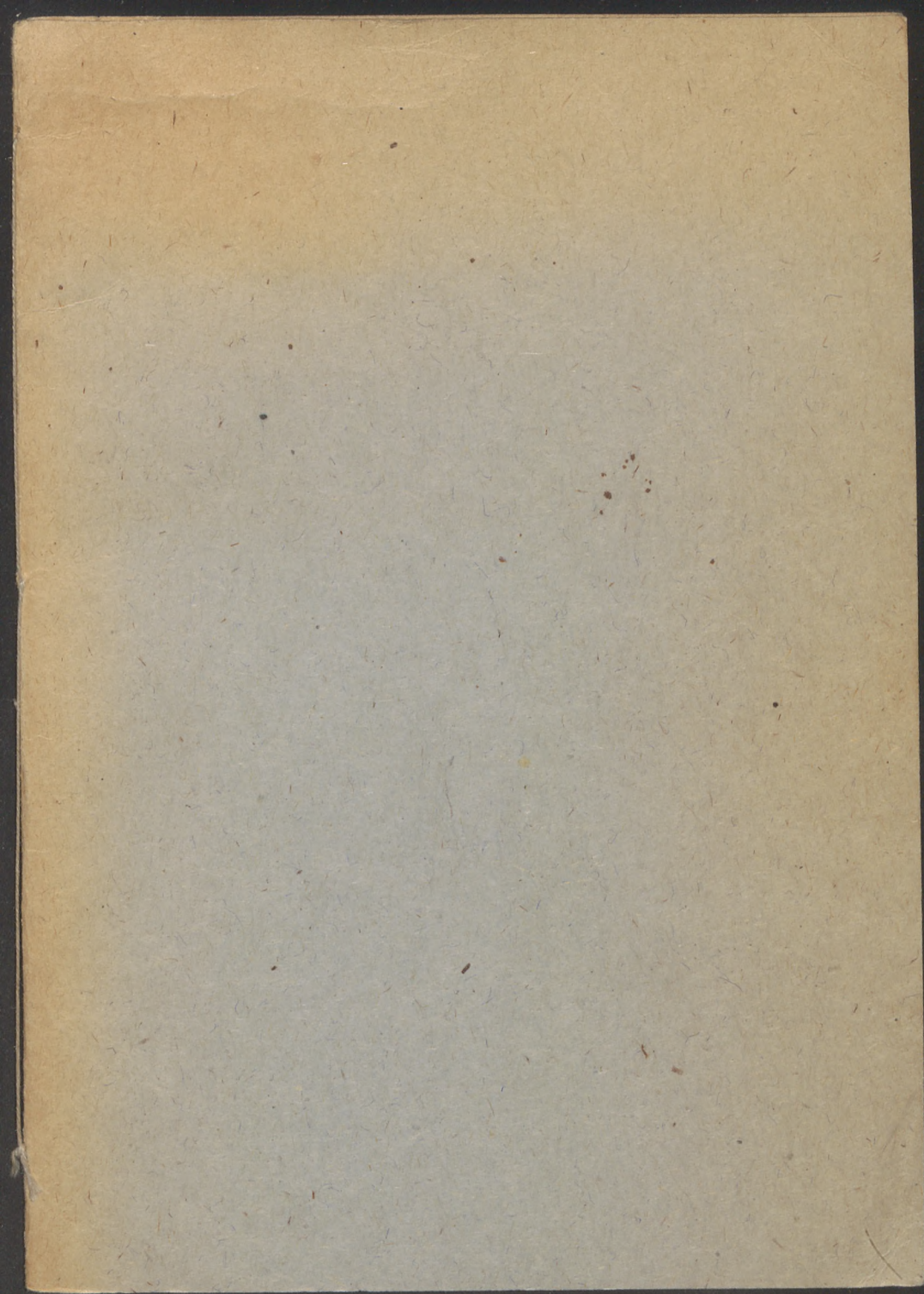

13
.957

IX 1808

USTAWA

Związku Zawodowego

Robotników Cukrownianych

(tymczasowa)

Królestwa Polskiego.

687

WARSZAWA

1906.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001017563183

I 52,957

I. Ak. 1808

D. Hoelke - Warszawa

Grono pracowników cukrowni Królestwa Polskiego, chcąc zadość uczynić występującej we wszystkich cukrowniach koniecznej potrzebie organizacji ekonomicznej, postanowiło zapoczątkować Związek Zawodowy Robotników Cukrownianych Królestwa Polskiego. W tym celu opracowało ustawę tymczasową, którą rozsyła się do wszystkich cukrowni, ażeby opierając się na tym projekcie zbudować organizację. Towarzysze robotnicy, którzy w zasadzie zgadzają się na ten projekt, niechaj zawiązują w swoich cukrowniach tymczasowe organizacje miejscowe podług ustawy, niechaj wybierają spośród swego grona po dwóch delegatów z każdej cukrowni, a następnie delegaci upelnomocnieni z całego Królestwa zjadą się razem i uchwalą ostatecznie ustawę Związku.

A. Cel Związku.

§ 1. I. Związek ma na celu obronę interesów klasy robotniczej, zatrudnionej w zawodzie cukrowniczym i jemu pokrewnych, i wywalczenie lepszych warunków bytu: krótszego dnia roboczego, wyższej płacy, higienicznych warunków pracy i życia, właściwego obejścia i t. p.

II. Powyższe cele Związek osiąga przez:

- a) założenie Kasy Strajkowej;
- b) założenie Kasy Zapomóg na wypadek przymusowego braku pracy;
- c) zakładanie Biur Pośrednictwa Pracy;
- d) udzielanie członkom pomocy prawnej w sprawach zawodowych i ubezpieczeniowych;
- e) szerzenie oświaty zawodowej i ogólnej przy pomo-

152.957

cy wykładów, czyteln i bibliotek, wydawanie broszur i pisma zawodowego i t. d.;

f) zbieranie statystyki zawodowej.

B. Przyjmowanie i usuwanie członków.

§ 2. I. Członkiem Związku może być każdy robotnik pracujący w cukrowni, zarówno robotnik wykwalifikowany, jak i pomochnik lub wyrobnik, zarówno stały, jak i niestały, uznający zasady Związku bez różnicy pól, narodowości i wyznania poczynszy od 16 roku życia.

UWAGA. Uprasza się ogół robotniczy o wypowiedzenie się, czy 16 rok życia, jako najwcześniejszy, nie jest zbyt niski, i czy nie należałoby przyjmować członków do Związku poczynszy dopiero od 18 roku życia.

II. Nie mogą być członkami Związku osoby obciążone zarzutami natury moralnej (szpiecie, złodziejstwo, oszuści, łamistrajki i t. d.).

III. Nowych członków Związek przyjmuje na polecenie dwóch towarzyszy pracy.

IV. Przestaje się być członkiem Związku i traci się wszelkie prawa członka

- a) za niepłacenie regularnej składki w ciągu 8 tygodni,
- b) przez wypisanie się ze Związku,
- c) na skutek wykluczenia ze Związku przez sąd koleżeński.

UWAGA. W razie długotrwałej choroby lub przymusowego braku pracy Delegacja Miejsowa ma prawo uwolnić członka od opłaty regularnych składek najwyżej na przeciąg 6 miesięcy.

W razie aresztu politycznego lub poboru wojskowego członek zwolniony jest od płacenia składek przez cały czas uwięzienia lub służby.

V. Wykluczyć członka ma prawo sąd koleżeński za występki natury moralnej, za działanie na niekorzyść Związku, za jawne niewypełnianie prawnych zarządzeń Związku.

Członek wykluczony ze Związku wstąpić może powrotnie do Związku jedynie za decyzją sądu koleżeńskiego.

VI. Członek, występujący ze Związku lub z niego usunięty, nie ma prawa rościć sobie pretensji do zwrotu wpłaconych składek.

C. Fundusze Związku.

§ 3. I. Członkowie Związku płacą do kasy Związku jednorazowo przy wstąpieniu wpisowe w wysokości 50 kop.

II. Przy przechodzeniu z jednego Związku do drugiego członek Związku zwolniony jest od opłaty wpisowego.

§ 4. I. Każdy członek płaci regularną dwutygodniową składkę w wysokości

- a) 10 kop., o ile pobiera dziennie do 60 kop. włącznie,
- b) 20 kop., o ile pobiera dziennie od 60 kop. do 1 rb. włącznie,
- c) 30 kop., o ile pobiera dziennie więcej niż 1 rb.

II. Wszelkie pieniądze pobierane od członków, winny być kwitowane w książeczce członkowskiej, którą posiadać winien każdy członek Związku.

UWAGA. Członek Związku, pracujący tylko podczas kampanji, opłaca składki tylko przez ten czas.

D. Podział funduszków Związku.

§ 5. Fundusze Związku, utworzone z wpisowego, regularnych składek członków oraz z dochodów i wpływów nadzwyczajnych (składek, zapomóg ze strony innych Związków, darowizn, procentów od kapitału i t. d.) dzielą się co do przeznaczenia na fundusze:

- a) strajkowy,
- b) organizacyjno-oświatowy;
- c) zapomogowy.

§ 6. I. Fundusz strajkowy powstaje przez odkładanie 40 proc. od wszystkich dochodów.

II. Fundusz strajkowy przeznaczony jest wyłącznie na popieranie strajków. W razach wyjątkowych Zarząd Centralny może udzielić zapomogi na prowadzenie strajku innego Związku, o ile strajk ten posiada ważne znaczenie dla całej klasy robotniczej.

III. Korzystać z tego funduszu ma prawo członek, należący przynajmniej 6 miesięcy do Związku, jeżeli strajk się toczy za wiedzą i zgodą Centralnego Zarządu.

IV. Zapomogi wypłaca się tylko w strajkach, trwających dłużej nad 14 dni. Pierwsza wypłata odbywa się po 14 dniach strajku. Wysokość zapomogi oznacza przy każdym strajku Zarząd okręgowy w porozumieniu z Delegacją Miejsową.

§ 7. Fundusz organizacyjno-oświatowy powstaje z 30 proc. dochodów i przeznaczony jest na pokrywanie kosztów administracji, agitacji na korzyść Związku oraz przez niego podjętej działalności kulturalnej.

§ 8. I. Fundusz zapomogowy powstaje z 30 proc. dochodów i służy do pomagania członkom w razie przymusowego braku pracy.

II. Z zapomogi tej korzystać mogą członkowie należący przynajmniej rok do Związku. Wypłaca się zapomogę w przeciągu 14 dni najwyżej.

III. Z funduszu tego pomaga Związek członkowi prześladowanemu przez pracodawców albo rząd za działalność na korzyść Związku.

UWAGA. Robotnicy niestali, opłacający składki tylko podczas kampanji, korzystają jedynie z funduszu organizacyjno-oświatowego i strajkowego.

E. Organizacja związku.

§ 9. I. Członkowie Związku robotników cukrowni łączą się w organizacje miejscowe, obejmujące robotników jednej cukrowni. Organizacja miejscowa odbywa raz na miesiąc zebrania, na których omawiane są sprawy związkowe i ogólno-kształcące.

II. Raz na rok (po ukończeniu kampanji) odbywa się wybór 1) Delegacji Miejskowej, złożonej a) z 3 członków, o ile ilość członków miejscowej organizacji nie przekracza 50, lub b) z 5 członków, o ile miejscowa organizacja posiada więcej niż 50 członków, oraz 2) sądu koleżeńkiego, złożonego z 3 członków.

III. Miejscowe organizacje łączą się w okręgi. Królestwo Polskie składa się z 7 okręgów (I okręg stanowią: Klemensów, Lublin, Mircze, Niele dew, Opole, Poturzyn, Rejowiec, Strzyżew, Trawniki, Zagłoba i Zakrzówek, II — Częstocice, Lubna, Rytwiany, Silniczka, Szreniawa; III — Cielce, Leśmierz, Łyszkowice, Młynów. Zbiersk; IV — Ciechanów, Gucin, Izabelin, Krasiniec, Łukowe; V — Czersk, Elżbietów, Guzów, Hermanów, Józefów, Michałów, Młodzieszyn; VI — Dobrzelin,

Konstancja, Łanięta, Model, Oporów, Ostrowy, Sanniki, Sójki, Strzelce, Walentynów; VII — Borowiczki, Brześć, Chelmica, Mała Wieś, Ostrowite).

IV. Raz na rok odbywa się walny Zjazd Okręgowy w każdym okręgu, złożony z Delegacji Miejscowych. Zjazd wybiera a) Zarząd Okręgowy, złożony z 5 członków, b) Komisję Rewizyjną, złożoną z 3 członków i c) Sąd Koleżeński Okręgowy, złożony z 3 członków.

V. Raz na rok odbywa się walny Zjazd Centralny, złożony z przedstawicieli Delegacji Miejscowych po 2 od każdej delegacji, który obiera a) Zarząd Centralny, złożony z 5 członków i b) Centralną Komisję Rewizyjną, złożoną z 3 członków.

UWAGA. Na zjazdach mogą za zgodą właściwego zarządu być obecni goście bez prawa głosu decydującego.

F. Walne zebranie i zjazdy.

§ 10. I. Najwyższą władzą Związku jest Zjazd Centralny.

II. Zjazd Centralny winien być zwołany przez Zarząd centralny celem przedyskutowania przedłożonych sprawozdań, udzielenia wskazań, zatwierdzenia działań poprzedniego zarządu, wyboru nowego.

III. Zarząd winien zawiadomić Delegacje Miejskowe przynajmniej na 14 dni przed terminem zjazdu.

IV. Walne zebranie zwołuje Zarząd lub Komisja Rewizyjna w miarę potrzeby lub na żądanie jednej czwartej części Delegacji miejskowych.

V. Dla zmiany ustawy konieczna jest większość trzech czwartych członków Zjazdu Centralnego, lub dwie

trzecie członków Związku, którzy się wypowiedzieli za projektem zmiany przez referendum.

G. Zarząd Miejsowy, Okręgowy i Centralny

§ 11. I. Delegacja Miejsowa, Zarząd Okręgowy i Centralny są odpowiedzialne za całość funduszów i prawidłowe prowadzenie rachunkowości.

II. Delegacja Miejsowa wybiera ze swego grona: a) przewodniczącego, b) skarbnika (i zastępcę), c) sekretarza (i zastępcę) i zbiera się raz na tydzień.

III. Do obowiązków Delegacji należą:

- a) wypełnianie zadań Związku, uchwał Walnego Zebrania, poleceń Zarządu Okręgowego i Centralnego oraz załatwianie spraw bieżących organizacji miejscowej;
- b) przyjmowanie składek i prowadzenie rachunkowości miejscowej,
- c) przyjmowanie i wypisywanie członków,
- d) prowadzenie agitacji zawodowej i działalności kulturalnej,
- e) przeprowadzanie dziewięciu dziesiątych zebranego funduszu do kasy okręgowej,
- f) zawiadamianie o wszystkich sprawach sekretarza Zarządu Okręgowego i
- g) obiór ze swego grona dwóch członków, jako przedstawicieli na Zjazd Centralny.

UWAGA. We wszystkich sprawach ważniejszych Delegacja Miejsowa obowiązana jest odwołać się do Zarządu okręgowego.

IV. Zarząd okręgowy wybiera ze swego grona: a) przewodniczącego, b) skarbnika i zastępcę, c) sekretarza i zastępcę i zbiera się co najmniej 6 razy do roku

V Do obowiązków Zarządu Okręgowego należą:

- a) wypełnianie zadań Związku, uchwał Walnego Zebrania oraz załatwianie spraw bieżących Organizacji Okręgowej,
- b) przyjmowanie sum od organizacyj miejscowych, przeprowadzanie funduszków do kasy centralnej, wydawanie zapomóg, prowadzenie rachunkowości okręgowej.
- c) przeprowadzanie walki zawodowej i strajków,
- d) kontrola nad działalnością Delegacji,
- e) zawiadamianie o wszystkich sprawach sekretarza generalnego,
- f) zwoływanie walnych Zebrań Okręgowych.

VI. Zarząd Centralny wybiera ze swego grona:

- a) przewodniczącego, b) skarbnika i zastępcę i c) sekretarza i zastępcę i zbiera się 4 razy do roku w Warszawie.

VII. Do obowiązków Zarządu Centralnego należą:

- a) przedstawicielstwo Zarządu nazewnątrz w stosunku do pracodawców (w sprawach obchodzących ogół lub dużą część jego.
- b) mianowanie płatnego sekretarza generalnego, mieszającego stale w Warszawie,
- c) kontrola nad działalnością Zarządów Okręgowych,
- d) decydowanie w sprawie strajku,
- e) zarządzanie Kasą Centralną;
- f) ogłaszanie sprawozdań kwartalnych o stanie kasy i działalności Związku,
- g) zwoływanie walnych zebrań Zjazdu Centralnego,
- h) wydawanie organu związkowego.

VIII. Do obowiązków generalnego sekretarza należą:

- a) prowadzenie ksiąg kasowych,

- b) dozór nad kasą i rachunkowością,
- c) prowadzenie statystyki zawodowej,
- d) objazdy cukrowni (co najmniej raz na rok na każdej cukrowni),
- e) uczestniczenie we wszystkich Zjazdach Okręgowych i Centralnym,
- f) współudział na wezwanie właściwego zarządu w załatwianiu spraw zawodowych,
- g) utrzymywanie stałych stosunków z Zarządami Okręgowymi.

UWAGA. Sekretarz generalny na Zjazdach korzysta tylko z prawa głosu doradczego, a nie decydującego.

H. Sąd Koleżeński i Polubowny.

§ 12 I. Sąd koleżeński rozpatruje i decyduje wszelkie sprawy wynikłe pomiędzy członkami Związku

II Jeżeli jedną ze stron jest osoba postronna, to:

a) o ile osoba ta uznaje całkowicie kompetencję sądu koleżeńskiego, wyrok jego jest dla obu stron decydującym,

b) o ile osoba ta nie uznaje sądu koleżeńskiego, w takim razie zwołuje się sąd polubowny. Sąd koleżeński mianuje z pośród swego grona dwie osoby, jako członków tego sądu, druga strona wskazuje dwóch swoich sędziów, a sędziowie następnie wybierają superarbitra.

§ 13. Od wyroku Sądu Koleżeńskiego służy stronie apelacja do Sądu Koleżeńskiego Okręgowego:

a) w razie wydalenia przez Sąd robotnika z fabryki,

b) w razie gdy tego domaga się większość członków Związku danej cukrowni.

§ 14. W razie zatargu pomiędzy kapitałem a pracą i niemożnością załatwienia takowego przez Miejscową Delegację zwołuje się sąd rozjemczy. Dwóch członków tego sądu mianuje ze swego grona zarząd okręgowy, a dwóch wyciera fabrykant (administracja). Superarbitra wybierają sędziowie.

I. Komisja rewizyjna.

§ 15. Komisja Rewizyjna Okręgowa ma prawo i obowiązek a) sprawdzać stan kasy i ksiązkowanie Zarządu Okręgowego i delegacji miejscowych b) podpisuje wraz ze skarbnikiem sprawozdanie o stanie kasy.

§ 16. Komisja Rewizyjna Centralna ma prawo i obowiązek a) sprawdzać stan kasy i ksiązkowanie Zarządu Centralnego; b) podpisuje wraz ze skarbnikiem centralnym sprawozdanie o stanie kasy; c) zdaje corocznie sprawę ze swej działalności, oświeta krytycznie postępowanie Zarządu Centralnego i stawia wniosek o zatwierdzenie dotychczasowej jego działalności.

J. Stosunek Związku do walki politycznej.

§ 17. Związek jest organizacją walki klasowej proletariatu, który wytknął sobie cele ekonomiczne i kulturalne i jest politycznie bezpartyjny. Uznaje, iż w walce klasowej konieczną jest czynna akcja ze strony proletariatu, zorganizowanego w stronnictwo polityczne.

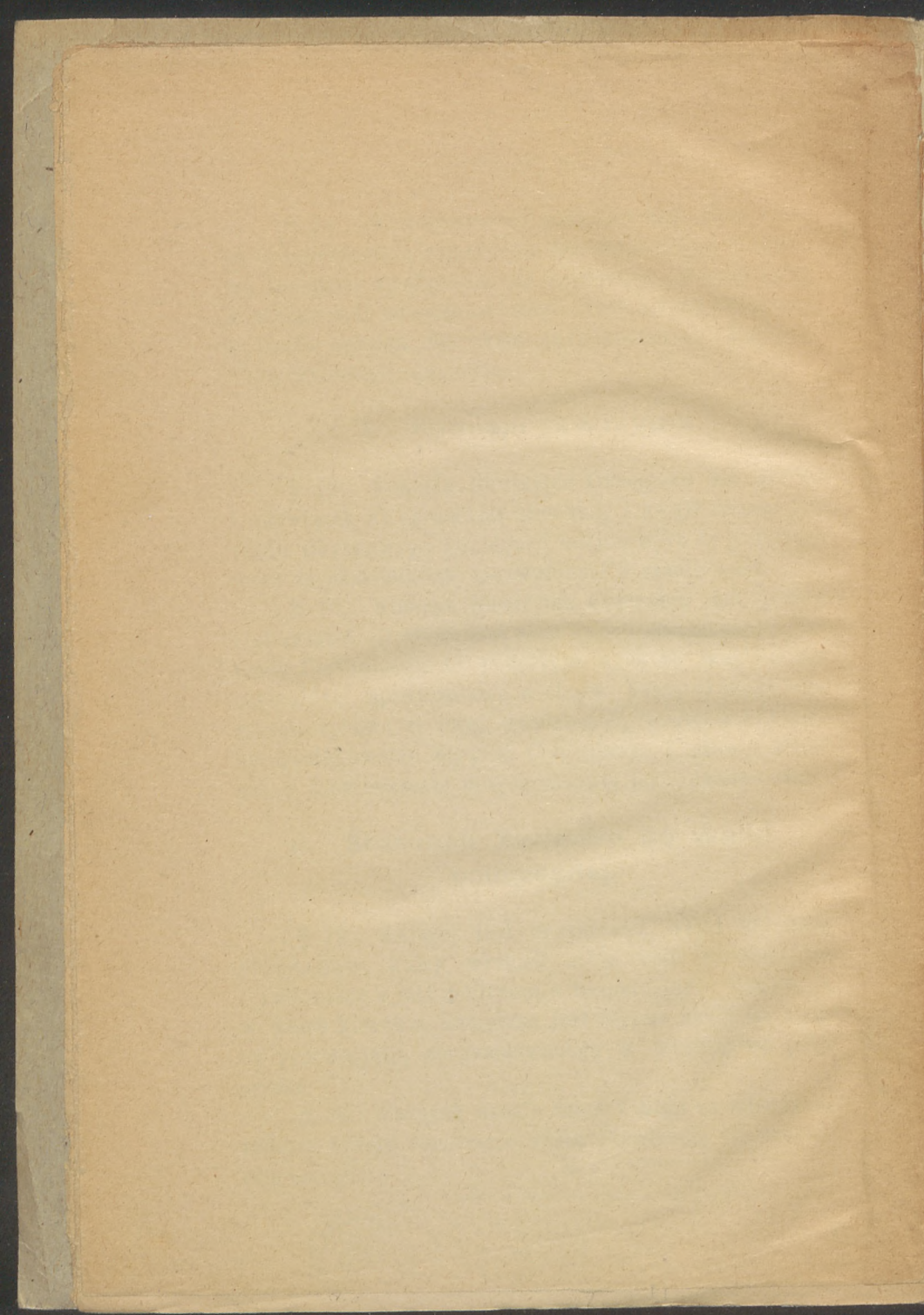
§ 18. Związek uznaje dzień 1 maja za międzynarodowe święto robotnicze, które obowiązuje się uroczyste święcić.

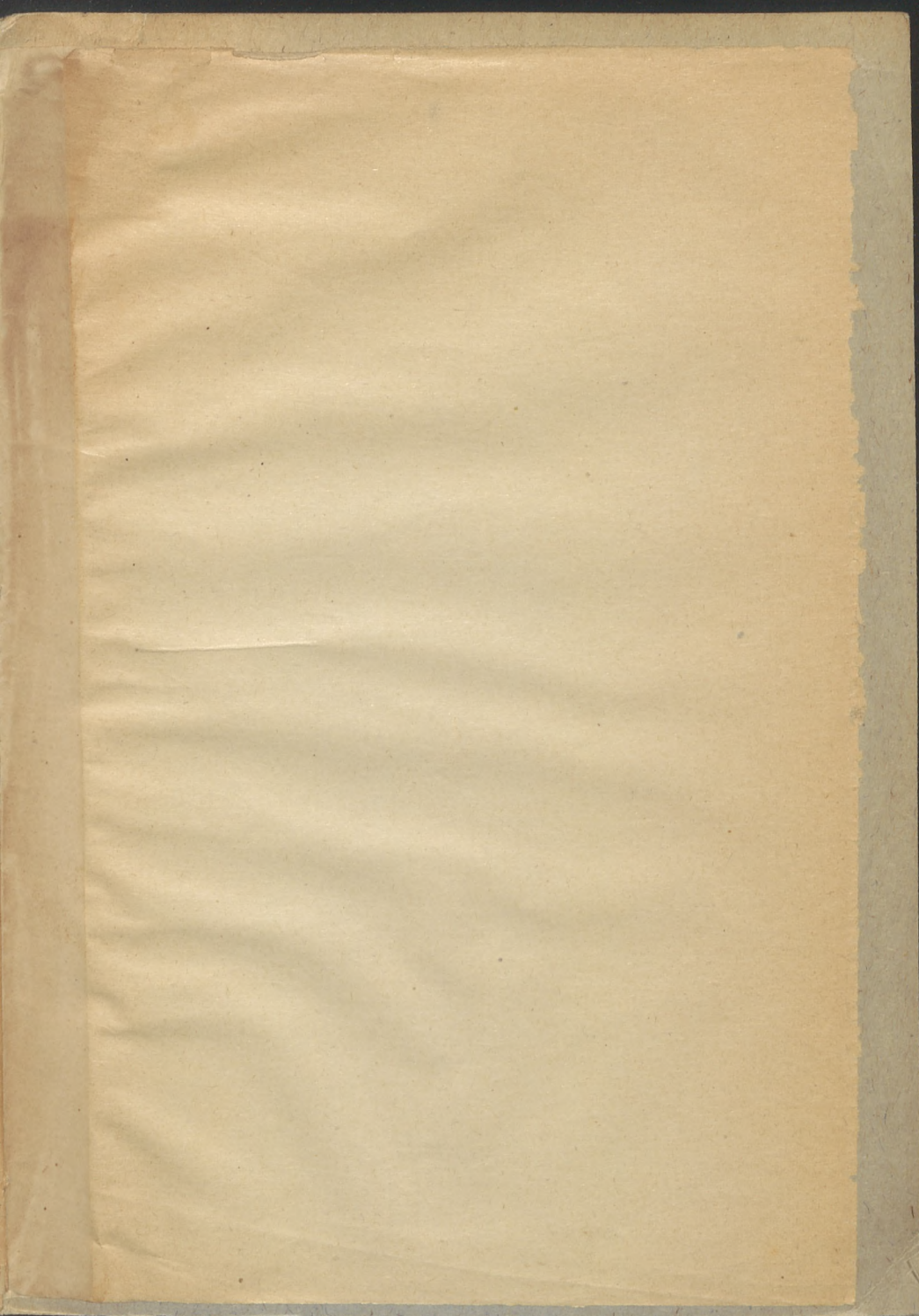
1936. D. 17 / 1377

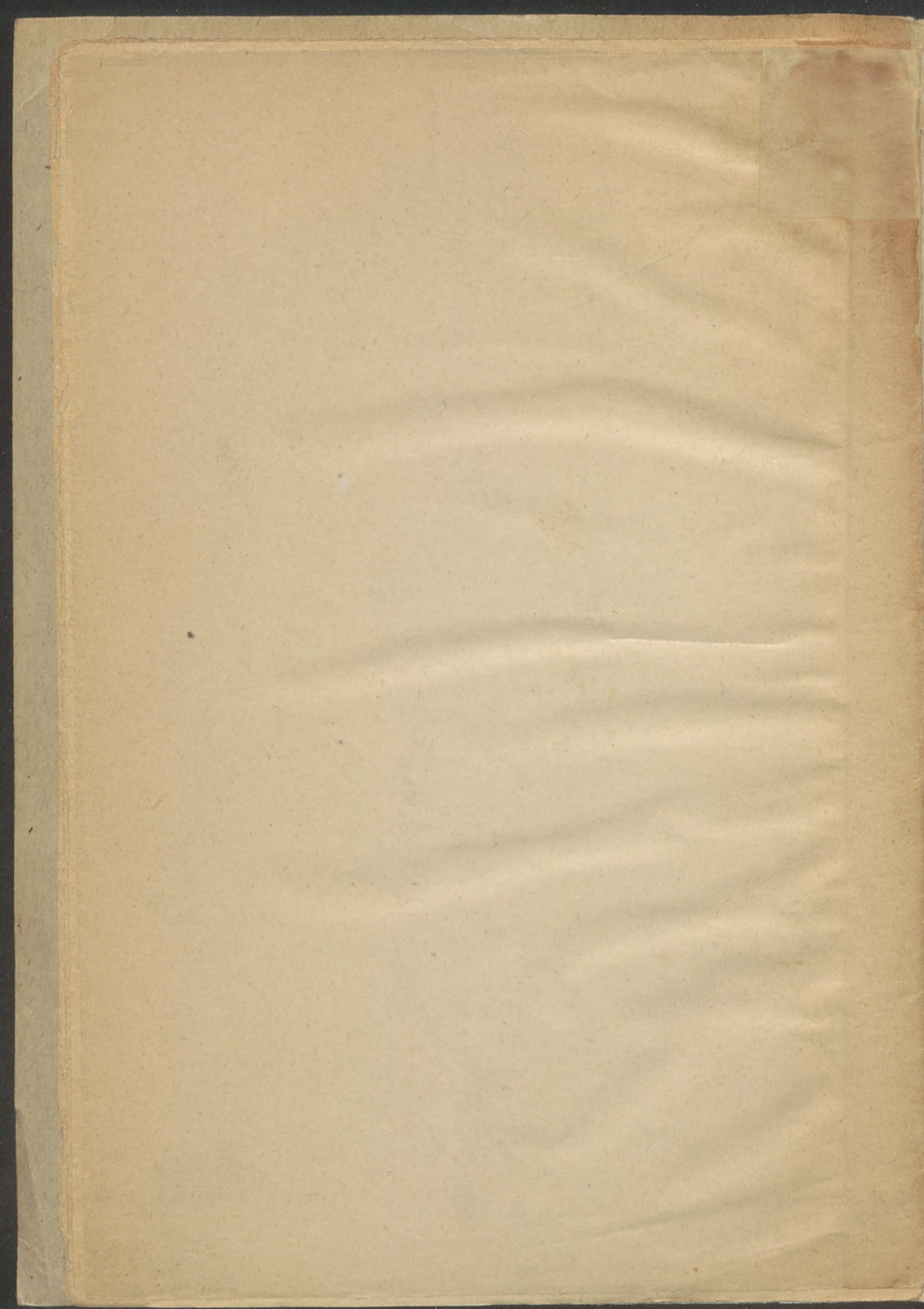

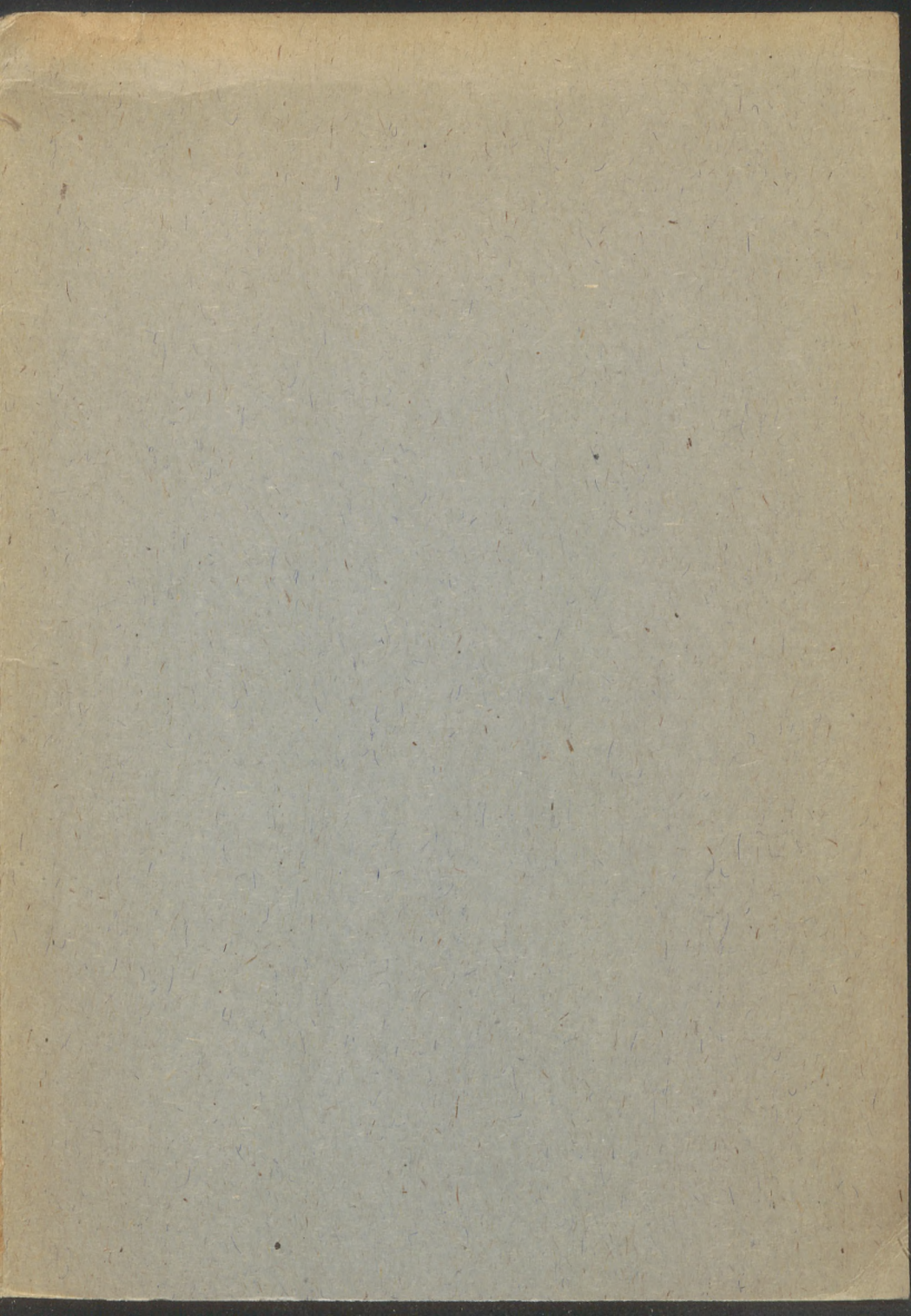

52957

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001017563183